

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

4. De clausura, & obedientia semper, & in omnibus seruanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

stata Episcopi cap. 20. §. 6. Fr. Joan. à Cruce de statu Relig. lib. 7. cap. 8. Aloyf. Ricc. in decisionibus Curie Archiep. Neapol. part. 1. decis. 182. num. 4. & part. 2. decis. 77. Campan. in diuisor. iuris Canon. rubr. 12. cap. 13. num. 80. & Sr. Fr. Ludou. Miranda in manual. Pralat. tom. 1. quest. 33. art. 1. conclus. 3. Erasim. à Cochier de iurisdic. Ordinarij in exemptis part. 1. quest. 36. & part. 2. quest. 45. num. 36. Nouat in singular. conclus. 10. Hieron. Venero, y Leyua in examine Episcoporum lib. 6. cap. 10. ex numer. 1. metipsum de offic. & potest. Episcopi part. 2. alleg. 26. ex num. 3.

28. In erigendis Regularium monasterijs non sufficere consensum Episcopi, nisi etiam Summi Pontificis auctoritas accedat, probat text. in cap. 1. de excessibus Palat. lib. 6. & in cap. vnic. de relig. homibus eod. lib. quorum dispositionem non esse abrogatam per Concil. Trident. in presentibus decem referunt Zerol. d. §. 2. & Campan. d. num. 80. in fine, ac Ego ipse d. alleg. 26. num. 4.

Contra Sorb. in compend. Mendicantium, verb. edificare, in sua annotat. vers. circa, §. 20. & Fr. Emman. d. quest. 49. art. 3. existimantes Episcopi tantum licentiam esse necessariam.

29. Bulla Clementis VIII. incip. Quoniam ad institutum 99. sub dat. Romae 23. Iulij 1603. in qua habetur quomodo locorum Ordinarij Regularibus licentiam possint impartiri novos construendi Conuentus, habet etiam locum circa erigenda monasteria Monialium, debent enim eadem solemnitates seruari in illis edificandis, sicut in illis

Regularium, ita Sel. in solut. canon. cap. 90. num. 4. vbi testatur sic resolutum sub die 19. Decembris 1620.

Vicarius generalis non potest absque speciali mandato concedere licentiam edificandi noua monasteria, & Conuentus in loco suae diocesis ex eo, quia est de maioribus, Sel. d. loco, vbi refert decimum sub die 11. Iulij 1620.

Fratres igitur Ordinis Carmelitarum discalearum obtinuerunt vt vbique de sola licentia Ordinarij possent noua construere monasteria ex constit. 10. Pauli V. incip. Ad Ecclesia, de anno 1605.

Monachi Congregationis B. Mariae Fulienfis ex concessione eiusdem Pauli V. constit. 51. incip. Ministerio, de anno 1608. idem obtinuerunt.

Superiores Congregationis clericorum Regularium S. Pauli de collati ex concessione eiusdem Pauli V. constit. 64. incip. Ecclesia, de anno 1610. idem quoque obtinuerunt, quae omnia ex meo tract. de offic. Episcopi. vbi supra. illo non citato mutuatus fuit Aloyf. Ricc. dicit decis. 168. part. 4.

Sed haec monasteriorum, aliorumque locorum Regularium quorumcunque nouorum erigendi, seu instituenti, captorumque finiendi facultates reuocatae sunt, & illa in posterum erigi prohibentur, nisi seruatim constitutionibus Clementis VIII. & Gregorij XV. & Concil. Trident. in hoc decreto, ac cum licentia Ordinarij, ita S. D. N. Urbanus VIII. constit. 25. incip. Romanus Pontifex, 28. Augusti 1624.

De clausura, & obedientia semper & in omnibus seruanda.

C A P V T I V.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Religiosus e Conuentu quomodo egredi valeat.
- 3 Clausura violatio in Religiosi viris regulariter est peccatum veniale.
- 4 Clausura violatur dimittendo habitum.
- 5 Proficiscendo ultra mare, sine debita superioris licentia.
- 6 Curias Principum aduendo inconsulto superiore.
- 7 Accedendo ad studia non obiecta a Praelato facultate.
- 8 Mittere transeundo ad aliam Religionem.
- 9 Religiosus a superiore suo supra modum vexatus

- 10 Appellatio datur a correctione quam facit Praelatus Regularis excedendo modum, & transgrediendo regulae limites.
- 11 Appellatio interponitur a Guardiano ad Prouincialem, a Prouinciali ad Generalem, a Generali ad Protectorem, & ab hoc ad Cardinalium Congregationem.
- 12 Religiosus iuste, ac legitimo iuris ordine in carcerem coniectus non potest fugere etiam praetextu ad superiorem suum accedendi.

Prohibet sancta Synodus, ne quis Regularis, sine sui Superioris licentia, praedicationis, vel lectionis, aut cuiusvis pij operis praetextu, subijciat se obsequio alicuius Praelati, Principis, vel Vniuersitatis, vel Communitatis, aut alterius cuiuscumque personae, seu loci, neque ei aliquod priuilegium, aut facultas, ab alijs super ijs obtenta, suffragetur. Quod si contra fecerit, tanquam inobediens arbitrio Superioris puniatur. Nec liceat regularibus a suis conuentibus recedere, a etiam praetextu ad superiores suos accedendi, nisi ab eisdem missi, aut vocati fuerint. Qui vero sine praedicto mandato, in scriptis obtento, repertus fuerit, ab Ordinarijs locorum tanquam desertor sui instituti puniatur. Illi autem, qui studiorum causa ad Vniuersitates mittuntur, in conuentibus tantum habitent, alioquin ab Ordinarijs contra eos procedatur.

a Cap. quanto. de offic. ordin. C. l. em. ne in agro q. quia verbo. de statu mon.

1. Vide Nauarr. commento 2. de Regularibus num. 61. & commento 3. num. 50. Fr. Emman. quest. regul. to. 1. quest. 30. art. 3. & 4. & tom. 2. quest. 55. art. 10. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 12. cap. 11. quest. 7. & 8. Sayr. in clauis Regia, lib. 2. cap. 17. & num. 37. Portel. in dubijs regularibus, verb. Episcopus num. 10. Franc. Leo. in thesauro fori Ecclesiastici, p. 1. c. 8. nu. 13. & 16. Fr. Joan. à Cruce de statu Relig. lib. 1. cap. 8. de voto obedientiae. Campan. in diuisor. iuris canon. rubr. 12. cap. 9. latè Bartholom. à S. Faustino in thesauro Relig. lib. 6. q. 1. §. 8. cum segg. Valer. Reginald. in praxi fori poenitent. lib. 18. cap. 28. & 403. cum segg. D. Hieron. Venero, y Leyua in examine Episcoporum lib. 6. cap. 8. ex num. 8.

2. Clemens VIII. in suis decretis pro reformatione Regularium, duas tulit ordinationes, quarum prima est, vt nullus e Conuentu egredi audeat nisi ex causa, & cum scio, Barbof. Collect. in Concil. Triad.

licentiaque singulis vicibus impetrata, & benedictione accepta, qui non aliter eam concedat, nisi causa probata, solumque exituro adiungat non petentis rogatu, sed arbitrio. Secunda vero est vt degentes extra claustra Conuentus ad ea reuocentur, nec de cetero nisi ex grauissima causa a Sede Apostolica approbata huiusmodi facultates concedi possint, refert Barthol. à S. Faustino d. lib. 6. q. 62.

Vtrum violatio clausurae in Monachis, seu Religiosis viris, sit peccatum mortale? Veniale tantummodo esse regulariter, per se loquendo, tuerentur Nauarr. commento 4. de Regularibus nu. 29. & 30. Ludouic. Miranda in man. Pralat. tom. 1. quest. 32. art. 2. conclus. 1. & 2. Bonacini. de clausura. q. 2. puncto 1. num. 2.

Contra Soar. de Relig. tom. 1. lib. 1. cap. 6. num. 5. & seg. ff. exi-

3. ff. exi-

- existimantem hanc obligationem Religiosi ex suo genere mortalem esse.
- Clausuram multipliciter violari posse referunt supra citati Doctores. Primò dimittendo habitum, de quo vide Fr. Emman. tom. 2. *quæst.* 76. *art.* 6. Filiuc. *tract.* 14. *cap.* 8. *quæst.* 4. *numer.* 133. Sanch. in *præcepta Decalogi*, tom. 2. *lib.* 6. *cap.* 8. *nu.* 129. cum *seqq.* Barthol. S. Fausto *lib.* 6. *q.* 203. cum *seqq.* Campan. *d. c.* 9. *nu.* 6. Sanctarel. *de apostasia cap.* 1. *num.* 6. *et* 7.
5. Secundo proficiscendo ultra mare, sine debita superioris licentia. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 4.
6. Tertio adeundo Curias Principum inconsulto superiore, de quo Soar. *de censur. disp.* 2. *sect.* 5. *num.* 6. Filiuc. *d. cap.* 8. *quæst.* 6. *num.* 140. *et* *seqq.* Sayr. *de censur. regular.* 3. *c.* 34. *num.* 27. Bonacin. *de clausura, quæst.* 2. *puncto* 5.
7. Quarto accedendo ad studia non obienta à Prælato facultate. Sayr. *d. lib.* 3. *cap.* 33. *et* *num.* 20. Filiuc. *d. cap.* 8. *q.* 4. *nu.* 146. Sanch. *d. cap.* 8. *num.* 72. cum *seqq.* Sanctarel. in *tract. de apostasia, cap.* 2. Bonacin. *d. q.* 2. *puncto* 6.
8. Quinto illicitè transeundo ad aliam Religionem, de quo Fr. Emman. *quæst. regular. tom.* 1. *quæst.* 30. *art.* 1. cum *seqq.* Azor. *institus. moral. part.* 1. *lib.* 11. *cap.* 16. Less. *de iustit. lib.* 2. *cap.* 41. *dub.* 15. Soar. *de Relig. tom.* 4. *lib.* 3. *cap.* 2. Sanch. *d. lib.* 6. *cap.* 8. Sanctarel. *de apostasia*, Bonacin. *d. quæst.* 2. *puncto* 11. & plures per me citati in *collectan. ad cap. ne religiosi, de Regularibus.*
9. a. Etiam prætextu ad superiores suos accedendi. Religiosum à superiore suo supra modum vexatum posse à monasterio exire, dummodo id faciat alium Superiorem adeundi gratia, cuius auctoritate ab iniqua vexatione liberetur, nec in apostasia penas incurere resoluunt Nauarr. *commento* 2. *de Regul. num.* 65. *et* *commento* 3. *num.* 51. Aragon. 2. *q.* 69. *art.* 3. Fr. Emmanuel. *quæst. regular. tom.* 1. *quæst.* 30. *art.* 3. *et* 4. Azor. *d. p.* 1. *lib.* 12. *cap.* 11. *quæstio* 7. *et* 8. Sayr. in *clausi Regia*, *lib.* 12. *cap.* 17. *num.* 40. Coriolan. *de casibus referentis, part.* 2. *casu* 3. *num.* 19. *et* *casu* 5. *de iudice regulari*, §. 10. *num.* 27. Bonacin. *de clausura, et* *penis eam violentibus impisus, quæst.* 2. *puncto* 11. §. 1. *num.* 9. Octavian. Sparthar. *de modo corrigendi Regulares tract.* 3. *part.* 4. *cap.* 2. *num.* 4. nouissime Tam Burin. *tom.* 3. *de iure Abbatum disp.* 5. *q.* 11. *num.* 79. Sanch. in *præcepta Decalogi*, tom. 2. *lib.* 6. *cap.* 8. *num.* 102. Fagunder. in *quinque Ecclesia præcepta, præc.* 2. *lib.* 8. *cap.* 5. *nu.* 12. Laurent. *de Peirinis de subditio Religioso, tom.* 1. *q.* 1. *de obedient. cap.* 20. in *prim.* quorum plures, præcipue Aragon. asserunt Concil. in *præsenti* intelligi de illo, qui superiorem adit non ex aliqua graui, sed leui, aut leuissima causa, intelligentes opinionem Bañes contrarium sentientis in 2.2. *quæst.* 12. *art.* 1. quando ex tali fuga ad Superiorem sequeretur scandalum, & perturbatio magna Religionis propter ignorantiam causa, qua dictus Religiosus mouerur ad talem fugam.
- A correctione igitur, quam facit Prælatus Regularis, excedendo modum, & transgrediendo regulæ limites, dari appellationem, secus si non excederet, probat text. in *cap. de Priore, de appellat. et* in *cap. licet, de offic. ordinar. Nauarr. cons.* 4. *sub tit. de appellat. et* *consil. unic. num.* 6. *de sentent. et* *re iud. et* *cons. unic. num.* 8. *ut lite pend. et* *commento* 3. *de Regul. num.* 51. Fr. Emman. *quæst. regular. tom.* 1. *quæst.* 29. *art.* 2. *et* *tom.* 2. *quæst.* 53. *art.* 10. Quarant. in *summ. Bullarij, verb.* *Archiepiscopi auctoritas, auctor.* 18. *num.* 20. §. quinto, *vers. conclusionem*, Azor. *institus. moral. part.* 1. *lib.* 12. *cap.* 11. *quæst.* 8. Sayr. *d. cap.* 17. *ex num.* 38. Sigism. Scacc. *de appellat. quæst.* 17. *limit.* 26. *num.* 8. Cened. *canon. var. quæst. lib.* 1. *quæst.* 26. *num.* 22. Fagunder. *d. cap.* 5. *num.* 13. Sanch. in *præcepta Decalogi*, tom. 2. *lib.* 6. *cap.* 8. *num.* 102. ubi cum Nauarr. Fr. Emman. Azor. & Sayr. *citatis locis*, dicit non obstare Concilium in *præsenti*, quia non interdicit appellationem ad Superiorem, sed recessum à monasterio prætextu ad eundem Superiorem.
- Vnde Sorb. in *compend. priuileg. monac. verb.* *appellare, in suis annotat. circa* §. 1. Fr. Emman. *tom.* 1. *q.* 29. *art.* 1. Coriolan. *d. §.* 10. *num.* 38. Fr. Ioan. à Cruce *de statu Religio. lib.* 1. *cap.* 6. *dub.* 4. Sanch. *d. lib.* 6. *c.* 8. *num.* 107. in *fine*, referunt decretum de anno 1587. ut appellatio hoc ordine interponatur à Guardiano ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectorem, & ab hoc ad Cardinalium Congregationem.
- Religiosum iuste, ac legitimo iure ordine seruato in carcerem coniectum non posse fugere, etiam prætextu ad Superiorem suum accedendi, sed teneri ibi permanere etiam ante condemnationem, ubi Prælatus iussit illum stare, resoluunt Caiet. 2.2. *quæst.* 69. *art.* 4. ad 2. Nauarr. *commento* 4. *de Regul. num.* 64. Fr. Emman. *tom.* 2. *q.* 22. *art.* 6. Sayr. *d. lib.* 12. *cap.* 18. *num.* 8.
- Contra Bañes 2.2. *q.* 69. *art.* 4. existimantem posse fugere non quidem ad vagandum, aut habitum dimittendum, sed ad impetrandam illius penæ veniam à superiore Prælato, vel à Romano Pontifice.

Clausura monialium seruetur, & restituatur ubi violata fuerit, sub pœnis, ut ibi Moniales ex legitima causa quandoque exeant, & ad breue tempus nullus septa monasterij ingredi audeat sine Episcopi licentia, vel superioris, sub pœna excommunicationis. Monasteria Monialium existentia extra vrbes, reducantur intra vrbes, aut oppida.

CAPVT V.

- 1 Doctores de materia cap. agentes.
- 2 Pius V. super clausura & reformatione Monialium.
- 3 Idem Pius contra Moniales exeuntes à clausura.
- 4 Gregorius XII. circa loca, & alia clausura pertinentia multa edidit.
- 5 Idem reuocat quascunque licentias ingrediendi monasteria Monialium.
- 6 Prælati & alij Monialium curam habentes earum monasteria ingredi non possunt, nisi in casibus tantum necessarijs.
- 7 Gregorius XII. reuocat licentias, & quacunque priuilegia ingrediendi Monialium monasteria.
- 8 Sixtus V. similem reuocationem fecit.
- 9 Paulus V. statuit circa modum utendi facultatibus concessis à Papa ingrediendi, &c.
- 10 Idem reuocauit omnes licentias secularibus mulieribus concessas.
- 11 Episcopus punit tam Regulares, quam seculares delinquentes circa clausuram, vel bonorum administrationem Monialium etiam Regularibus subiectarum.
- 12 Episcopi in omnibus monasterijs Monialium earum clausuram ubi violata fuerit, restituere debent.
- 13 Episcopus potest & debet videre, an clausura seruetur etiam in monasterijs Monialium, quæ Regularibus subduntur.
- 14 Episcopus habet iurisdictionem in Moniales, quæ priuilegio, vel indulto Papæ sunt immunes in ijs, quæ ad clausuram pertinent.